

Bet. o. lovf. vedr. et videnskabetisk komitéssystem m.v.

Til lovforslag nr. L 5. Betænkning afgivet af Forskningsudvalget den 11. december 2001

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om et videnskabetisk komitéssystem og behandling af biomedicinske forskningsprojekter

(Ændring af reglerne om udpegning af medlemmer til de regionale komiter og formandskabet i Den Centrale Videnskabetiske Komité)

[af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (Helge Sander)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 5. december 2001 og var til 1. behandling den 7. december 2001. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Forskningsudvalget.

Dispensation fra 30-dagesreglen

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling har i den skriftlige fremsættelse anbefalet, at Folketingets behandling af lovforslaget gennemføres hurtigst muligt, og at der dispenseres fra reglen i Folketingets forretningsorden om, at der skal gå 30 dage fra lovforslagets fremsættelse til dets vedtagelse, samt begrundet anbefalingen.

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller, at lovforslaget kommer til 3. behandling tidligere end 30 dage efter lovforslagets fremsættelse.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og ministeren for videnskab, teknologi og udvikling sendte den 5. december 2001 de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Enhedslisten kan ikke tilslutte sig lovforslaget, da det er blevet ringere i forbindelse med, at den ny regering har genfremsat det.

Lovforslaget handler om ændring af reglerne for udpegning af medlemmer til de regionale videnskabetiske komiter og ændring af reglerne om udpegning af formandskabet.

Enhedslisten mener, at udpegningen af formand og næstformand skal ske uafhængigt. Det mener Enhedslisten ikke, at ministeren alene kan være garant for. Det Juridiske Fakultet har i høringssvaret fra Københavns Universitet bemærket, at ministeren for videnskab, teknologi og udvikling vil have en tendens til at styrke forskningsinteressen på bekostning af hensynet til eventuelle forsøgspersoner, jf. L 5 – bilag 1. Enhedslisten deler samme bekymring og mener, at der burde have været tid til at overveje, om formand og næstformand kunne udpeges enten af

justitsministeren og ministeren for videnskab, teknologi og udvikling i fællesskab eller af sundhedsministeren og ministeren for videnskab, teknologi og udvikling i fællesskab.

De regionale videnskabetiske komiter har det meget sunde og rigtige princip, at man kan udpeges som medlem i to perioder á 4 år. Det tidligere lovforslag indeholdt forslag om forskudte valgperioder. Det er nu fjernet, og Enhedslisten forstår ikke helt hvorfor. Der vil muligvis med det nuværende forslag ske det, at mange medlemmer går af på én gang, og at en masse erfaring derved går tabt. Det er ikke sundt for de regionale videnskabetiske komiter. Regeringen har forsøgt at lappe på dette ved at skrive i lovforslaget, at man kan genudpeges i yderligere 4 år, selv om man har været medlem i to perioder. Samtidig kan kun halvdelen af de lægelige medlemmer genudpeges, og hvis der er uenighed om, hvem der skal genudpeges, skal der trækkes lod! Forslaget er således blevet markant ringere af, at den nye regering er kommet til, og Enhedslisten kan derfor ikke støtte forslaget.

Generelt mener Enhedslisten, at de regionale videnskabetiske komiter har en vigtig rolle at spille som modvægt til medicinalindustrien og som modvægt og medspiller til ønskerne om videnskabelige forsøg, så netop de etiske aspekter

kommer ind i billedet. Derved er det ikke kun lægelig nysgerrighed og medicinalindustriens interesser, der bestemmer, hvilke forsøg der skal udføres i Danmark.

Det er Enhedslistens opfattelse, at det i øjeblikket er usikkert, om de regionale videnskabetiske komiter har den autoritet og den vægt, som er nødvendig for at være en stærk med- og modspiller til industrien. Denne opfattelse er blevet styrket af de eksempler, der har været fremme i den offentlige debat om læger, der har privatøkonomiske interesser i forskning og medicinafprøvning. Enhedslisten ser derfor meget frem til den mere omfattende revision, som ministeren har bebudet skal finde sted om et års tid. Enhedslisten mener, at denne revision er både vigtig og nødvendig for at se mere grundlæggende på de videnskabetiske komiters måde at fungere på.

Det Republikanske Parti, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Gitte Lillelund Bech (V) Flemming Damgaard Larsen (V) Pia Larsen (V)

Hanne Severinsen (V) fmd. Mikkel Dencker (DF) Jette Jespersen (DF)

Pia Christmas-Møller (KF) Charlotte Dyremose (KF) Bodil Kornbek (KRF) Carsten Hansen (S)

Lene Jensen (S) Pernille Blach Hansen (S) Thomas Adelskov (S) nfmd. Torben Hansen (S)

Anne Grete Holmsgaard (SF) Margrethe Vestager (RV) Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Det Republikanske Parti, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	57 *	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Det Republikanske Parti (REP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9		

---

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 5

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat
2	Tidsfrist for spørgsmål til lovforslaget
3	1. udkast til betænkning
4	Spm. 1 om udmøntning af bemyndigelsen til udpegning af formand, til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling
5	Tidsplan for behandling af lovforslaget
6	Svar på spm. 1 om udmøntning af bemyndigelsen til udpegning af formand, fra ministeren for videnskab, teknologi og udvikling
7	2. udkast til betænkning